

Årsredovisning för
Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland
888000-3143

Räkenskapsåret
2017-01-01 - 2017-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-8
Resultaträkning	9
Balansräkning	10-11
Noter	12-15
Underskrifter	16

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och museichefern för Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland, 888000-3143, med säte i Härnösand, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31.

Allmänt om verksamheten

Vi är en mötesplats för upplevelser, reflektion och lärande kring vårt gemensamma kulturarv, i samtid och historia. Uppdraget att med kulturmiljövård, aktiv samlingsförvaltning och publik verksamhet möjliggöra ett tillgängligt och angeläget kulturarv i vårt län. I dagens samhälle ställer denna uppgift omfattande krav på museiverksamheten - det krävs en reflexiv samtidsanalys och en professionell kärnverksamhet för att kunna förstå och hantera såväl insamlade som tillgängliggörande av kulturarv inför framtiden. Och hur förhåller vi oss till och arbetar med samtidens stora utmaningar - digitalisering, ökad segregation, globalisering, omfattande migration, klimatförändring? - listan på samtidens utmaningar kan göras lång. För det är genom en välgrundad samtidsanalys som vi kan forma och medvetandegöra vårt kulturarv, och tvärt om.

En ny museilag och ett omfattande utvecklingsarbete!

2017 har också varit ett mycket intressant museiår i ett nationellt perspektiv. Sverige har för första gången fått en museilag och en egen museimyndighet i Riksantikvarieämbetet. Länsmuseum välkomnar lagen och myndigheten, och ser ännu fler möjligheter att nu arbeta målinriktat. Lagen har redan börjat forma vår verksamhet under 2017, och vi kommer de närmaste åren tillsammans med andra aktörer arbeta för att tolka, styra och utveckla vår verksamhet i förhållande till den. Ramverket för vårt utvecklingsarbete i förhållande till den nya museilagen utgörs av ett omfattande strategiskt arbete, inte minst inom det av regionen finansierade utvecklingsprojektet *Framtidens museum* som stödjer oss med ett utvecklingsarbete vad gäller mål, verksamhetsidé, kommunikationsplattform etc. Utvecklingsarbetet har som syfte att vi som en professionell och strategisk museiverksamhet ska bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning samt lägger extra resurser på att utforma verksamheten allsidigt och öppet.

Utifrån den nya lagen har vi därför tagit fram en policy för aktiv samlingsförvaltning - framförallt ifråga om insamling. Det är en viktig uppgift för oss som regionalt museum att också dokumentera och analysera samtidens och 1900-talets kulturarv, både materiellt och immateriellt. Detta behöver vi satsa mycket mer på för att också kunna vara ett professionellt museum i framtiden, och en policy är en viktig grund för detta. Museilagen betonar också kunskapsuppbyggnadens roll för museiverksamheten. Detta är delvis en fråga om vetenskaplig informationsförsörjning, men också väldigt mycket mer. Vi började under 2017 arbeta för en etablering av en forskarskola - i samarbete med Jämtli och Mittuniversitetet. Detta för att stärka forskningen inom museisektorn och input av tvärvetenskapliga perspektiv för museets och samhällets kunskapsbyggnad. Pedagogik, digital teknik och turism är viktiga delar.

En del av allsidigheten och öppenheten som vår verksamhet ska utgå ifrån är att på olika sätt utveckla vår publika verksamhet. Några exempel är att vi erbjuder museets visningar för SFI på lättfattlig svenska och med utrymme för tolk. Ett strategiskt samarbete kring asylsökande och nysvenskar är påbörjat för metodutveckling och för att hitta hållbara former för samverkan mellan de olika aktörerna och museet utifrån våra respektive pedagogiska uppdrag. En annan viktig del av en allsidig och öppen verksamhet är det arbete vi gör med kultur för äldre, också i god samverkan. Med Härnösands kommun ges reminiscensträning för personer med demensdiagnos. Under året har det varit återkommande träffar för dementa och anhöriga på museet samt uppsökande verksamhet på boenden. Inför 2018 planeras kvällsöppet och en satsning på museivårdar på museet för att ytterligare betona vikten av öppenhet och allsidighet med olika typer av pedagogiska aktiviteter.

Ett annat av våra övergripande utvecklingsområden är samarbeten och att utvecklas i vårt länsuppdrag. Vår största samarbetspartner är sedan 40 år hembygdsföreningarna och hembygdsförbunden. Samarbetet med hembygdsförbunden har under 2017 formaliserats i ett avtal som alla parter är mycket glada över. Hembygdsföreningarna har också tagit initiativ till att vara museets ambassadörer i länet, något som tidigare kallades kulturmiljövårdens ögon och öron i landskapet. Länsmuseum medverkar också i det redaktionella arbetet med tidningen *HembYgden*. Även andra aktörer i länet har vi goda samarbete med, inte minst Hålsjö folkhögskola där vi både varit medarrangörer till en arkeologisk kurs och utgrävning, samt deras kulturhistoriska guideutbildning där museets pedagoger var huvudlärare. Många andra goda samarbeten beskrivs nedan.

Ett nationellt Fritidsbåtmuseum i Härnösand!

Den 1 juli 2017 öppnade ett nationellt fritidsbåtmuseum i Härnösand. Det nya museet tillkom genom ett samarbete mellan Statens maritima museer, Länsmuseum och Härnösands kommun. Att museet etablerades i Härnösand motiveras av att länet och staden har en stark maritim historia och har en tydlig inriktning och kultur med fritidsbåtar. Dessutom är möjligheterna stora att samverka med både föreningar, företag och myndigheter med maritim anknytning. Etableringen har också en förklaring i att de statliga museerna ska utöka sin närvaro ute i landet. Själva flytten av båtarna var en stor sak i sig själv. Den 4 maj 2017 anlände de första båtarna. Efter vissa ombyggnationer i tobaksmonopolets gamla lokaler kunde 27 båtar ställas ut i ljusa och luftiga lokaler. Här finns båtar från 1800-talet och framåt. I kronologisk ordning presenteras fritidsbåtarnas historia under de senaste 100 åren. För den intresserade är det värt att notera att ett flertal av de namnkunniga konstruktörerna och båtbyggarna finns representerade på museet.

Museet riktar sig inte bara till de redan båtintresserade utan har en bred infallsvinkel, vilket har varit en viktig utgångspunkt för länsmuseumet. På museet framgår till exempel hur båtarna är en ingång till kunskap om samhällsförändringar. Via båtliv berättas om folkhemmets framväxt, och om möjligheten att sedan 1938, ha två veckors semester. Men här beskrivs också sociala skillnader som handlar om hur fritidsbåtar har gått från en exklusiv möjlighet och nöje bland de välbeställda, till en möjlighet för många.

Förutom den historiska delen finns det berättelser om båtliv och äventyr. Till exempel Bris I-VI som byggdes av författaren, småbåtsbyggaren och ensamsegelaren Sven Ragnar Yrvind, född 1939 i Göteborg och uppväxt på Brännö. Han var den första svensk som ensam rundade Kap Horn, och har tilldelats Royal Cruising Clubs medalj för gott sjömanskap. Men här presenteras också Lunkestuss, från Sundsvall, som Gunnar Dahlgren och Dag Ekholm avseglade med den 25 juli sommaren 1962 på sin jordenruntresa. Det tog tre år och 13 dagar för dem att tillryggalägga 33160 sjömil. Och till minne av deras bedrift instiftades den årligen återkommande Vindhemsregattan. Nu ligger båten säkert förtöjd i fritidsbåtmuseets lokaler.

Förutom fritidsbåtar visas filmer om båtliv och havet. Och i en interaktiv del kan både barn och vuxna delta i skapande verksamhet. Museet är än så länge bara öppet sommartid och för förbeställda grupper. Men utvecklingspotentialen är stor, särskilt i samarbete med andra aktörer. Under 2018 kommer en särskild satsning att ske på tillgängliggörande av fakta och berättelser via digitalisering, som gjorts möjligt genom projektmedel från Region Västernorrland. Och under 2018 kommer en projektledare anställas för verksamheten!

Utställningar och pedagogisk verksamhet

Årets utställningar har aktivt bidragit till den förhandling som pågår kring det vi kallar kulturarv. Året startade med ett viktigt inlägg i det offentliga samtalet genom *Maadtoe*, konstnärerna Anders Sunnas och Michiel Brouwers utställning om hur samer har behandlats i nutid och dåtid. De olika verken berättade personligt och smärtsamt om en familjs öde och om samisk historia. Men det väcktes också frågor om svensk samepolitik och om rasism. Utställningen invigdes av kulturminister Alice Bah Kuhnke. Genom visningar och seminarier fördes samtal kring ämnet och de reaktioner utställningen väckte. Det blev många intressanta diskussioner kring ursprung, identitet, rasbiologi, miljöförstöring och demokratiska rättigheter med grupper från högskolan, gymnasium och SFI.

En händelse som påverkade hela museet och utställningsverksamheten var nedläggningen av Textilarkivet i Sollefteå och flytten av den publika verksamheten till Härnösand. Det berörde många, inte minst Sollefteåborn, starkt. Utifrån nedläggningen har det varit viktigt för oss att istället betona det textila arvets roll i vår huvudbyggnad i Härnösand. Textilt arv har varit ett fokus under hela året. Det har också varit viktigt för oss att lyfta fram kvinnornas kulturarv, vilket det textila arvet i mycket är. Genom en dialog med besökare, skolklasser, personal och specialintresserade genomfördes en dokumentation. Den syftade till att ge många röster en chans att delta i tankarna kring en ny lösning för utställningarna på Textilarkivet. Resultatet blev utställningen *Textilt arv - då, nu, sen?* I rummet skapades en fast del, som handlar om Emma Wiberg, entreprenör och damastväverska. Märta Stina Abrahamsdotter, innovatör och stickdesigner. Brita Kajsa Karlsdotter, återbrukets mästare som skapade ett varumärke för en hel bygd. I övrig del av rummet sker fortlöpande byten av personer, teman och inslag. Det första bytet blev en delutställning om *Konstnären Einar Schélen - ohämmat skapande*. Ett kreativt geni som levde i Sollefteå. Tyvärr ansåg många att han producerade skräp och mycket har gått förlorat genom åren. Mariann Hedman, som i 60 år arbetat på olika sätt med textilarkivet, hade sparat alster av Einar Schélen och bedrivit efterforskningar kring honom. Han var en av dem som var långt före sin tid och som idag röner stor uppskattning för sitt arbete. Många har

kommit till museet för att inspireras av hans tankar och skapande. Det har varit en rad visningar och samtal i utställningen. Och samarbeten med både Hemslöjdsföreningarnas dag, Synålens vänner och Härnösands vävstuga. Det hölls även heldag med workshop för lärare från hela länet i samarbete med konstkonsulenterna och läns-hemslöjds-konsulenterna, med utgångspunkt i en kollagebild i av Sigrid Mårtensdotter i utställningen. Temat var *Minne, plats och berättelse*. Samma kväll hölls även en workshop för volontärlärare. Textilt arv var också temat i utställningen *Marknadsvantar - Mässofåhåtsa*, producerad av Erika Nordvall Falck i samarbete med Åttje Svenskt fjäll- och samemuseum. I utställningen visades vantar från Jokkmokk, ett rikt material från Jukkasjåvi-Kiruna-området, och även ett material ur fjäll- och samemuseet Åttjes samlingar. Utställningen handlade inte enbart om vantar, vackra som smycken. Den tog också upp hur berättelserna om stickpionjärerna visar att hela textilhistorien behöver skrivas om. Och hur kunskaperna, erfarenheterna och historien i somliga delar av Sverige nonchalerats, negligerats, förtigits.

Länsmuseum har en stor och gedigen donation av Bengt Lindströms konst. Under året lyftes hans svit med temat *De sju dödssynderna* fram. Länsmuseum curerade utställningen. Den unga tonsättaren Marta Forsberg, gjorde nya kompositioner till Bengt Lindströms verk. En rad föreläsare förhöll sig också till temat. Konstnären Anders Lidén berättade om konstnärslivet kring 1950-60 talet i Paris. Författaren Najlaa Eltom tog upp De tre dödssynderna enligt islam. Olle Palm från JAK-banken valde girighet som tema i sin föreläsning. Och Tord Svensson tog via frosseri upp drogmissbruksproblematiken och sina erfarenheter av den, personligt och på yrkesbasis. Engagerade samtal följde på föredragen. Visningar på tigrinja och arabiska har också hållits.

En viktig faktor för utvecklingen av det moderna samhället och jämställdhet är skolan. Därför skapades den egenproducerade utställningen *I skolans värld*, med föremål, bilder, skolplanscher bl.a. Merparten av föremålen hämtades ur museets samlingar. I utställningen kunde besökare relatera till sin skolgång, sina minnen och aktivt delta i samtal under visningar, eller lämna egna textbidrag under pågående utställning. Dessutom hölls en rad visningar för bl. a. elever från SFI, Härnösands folkhögskolas etableringskurs och Komvux kurs i samhällsorientering. Visningar har också erbjudits för allmänheten på tigrinja och arabiska förutom på svenska. Det har hållits en programserie med temavisningar varje söndag med fokus på skolplanscher och skolämnen slöjd och musik.

Under 2017 påbörjades också en utställningsplanering inför 2018, då genus och identitet kommer att stå i fokus. Ett samarbete med Alfhild Agrell-sällskapet startade inför utställningen Alfhild Agrell - en ständig rebell. Fotografen Elin Berge kontaktades för utställningen Quenja/Queen. Ett intresse anmäldes för Elisabeth Ohlsson Wallins utställning *id: TRANS - Från Kung Kristina till idag*, som hör samman med projektet och teaterföreställningen *Kung Kristina*. Och tillsammans med Västerbottens museum och olika privatpersoner planeras en utställning om badmode och kroppsideal. Vi påbörjade också arbetet med *Konstinjektion 2 - med nya glasögon* *Konstinjektion 2 - med nya glasögon* - en utställning med avstamp i regionens samlingar. Utställningen är ett samarbete mellan Region Västernorrland, Murberget länsmuseum Västernorrland, Sundsvall museum, Örnsköldsviks museum och Sollefteå Kulturhuset, Orren.

Det är inte alltid skolorna har möjlighet att besöka länsmuseum, och museet försöker därför i mån av tid åka ut till skolor. Under året samarbetade pedagogerna med Torpshammars skola där vi tillsammans med ett hundratal elever besökte närliggande fornlämningar samt gjorde kokgrop och hantverk ute i det fria. I samarbete med Selångers hembygdsförening firades Folkskolan 175 år med gammeldags lektioner och lekar från förr på hembygdsgården med två hundra elever från skolorna i Österro, Högom, Granlo, Sticksjö samt Bergsåker.

Tillfälliga utställningar 2017:

Alla ska passa in, 2016-10-21 - 2017-01-29

Bengt Lindström - de sju dödssynderna, 2016-10-23 - 2017-11-26

I skolans värld, 2017-09-23 - 2018-02-04

Konstnären Einar Schélen - ohämmat skapande, 21/10 2017- 19/4 2018

Marknadsvantar - Mässofåhåtsa, 2017-12-09 - 2018-01-28

Maadtoe, 2017-02-04 - 2017-08-20

Slöjdstories - ny västernorrländsk slöjd, 2016-11-12 - 2017-01-08

Textilt arv - Då, nu, sen?, 2017-06-06 och tills vidare, med delbyten under 2017-2018

Tomtar 2016-12-04 - 2017-01-08 och 2017-12-04 - 2018-01-08

Programverksamhet

Den största delen av programverksamheten har beskrivits utifrån utställningarna ovan, men länsmuseum har också separata program, ofta i samverkan med andra aktörer, eller vid specifika

högtider.

Dans, kalas och antikrunda

Det har t.ex. varit mycket dansaktivitet under året, med bl.a. föreställningar som passat på att använda stora utställningshallen i perioden av utställningsbyten. Detta vill vi utveckla mer! Det har varit elever från danslinjen på Härnösands folkhögskola i mars och med ungdomsdanskompaniet iYoung med två föreställningar i september. Samt en bejublade föreställning av Norrdans som framförde Sju gånger sju på midsommarafton på friluftsmuseets utescen. Ett annat program som sticker ut är Kalas i parken med *Clowner utan gränser* som återkom för andra året tack vare ett gott samarbete med Härnösands teaterförening. Målgruppen är barnfamiljer från länets flyktingförläggningar som bussades hit för en solig och rolig dag på utescenen. Antikrundans besök med tv-inspelning tisdag 5 september var sommarens snackis och lockade nästan 1000 personer att komma hit och köa i timmar för att få visa upp sina klenoder för antikexperterna, och förstås många andra besökare som var intresserade av att vara en del av folkfesten.

Program och aktiviteter året runt

Våra årligen återkommande program Nationaldagen, midsommarfirandet, allsångskvällarna och Internationella festen var lika välbesökta som vanligt. Sista allsångskvällen den 27 juli med Rickard Söderberg som gästartist och Härnösandshus som sponsor var särskilt välbesökt. Julmarknaden, alltid på tredje advent, avslutar programåret och är vårt största arrangemang. Lovaktiviteterna på museet är också populära. På sportlovet kunde barn och föräldrar prova på skogshuggarliv och på påsklovet dök Gumman Tö upp och gjorde kvastar. Levande kycklingar lockade stor publik vid påskhelgen. På novemberlovet genomfördes Natt på Museet där barn fick sova över i museets utställningar. Under jullovet erbjöds Tomtevandring varje helg.

Hemslöjdskonsulentverksamheten

Hemslöjdskonsulentverksamheten i Västernorrland är placerad på länsmuseum. Uppdraget är att främja hemslöjd i länet bedrivs genom löpande verksamhet såsom kursverksamhet, slöjdhandledarutbildning, slöjdworkshops med mera. Utställningen Slöjdstories fortsatte sin länsturné med utställningar i Kramfors, Sollefteå och Ånge under våren. Slöjdstories är en utställning med slöjd från Västernorrland. Skapad med inspiration från gamla mästerslöjdare som fascinerar oss än idag - Märta Stina och Brita Kajsa från Kubbe, Per Westman från Hemsön, Snickar-Dea från Junsele, de okända upphovsmännen till ångermanlandsbrudarna och många andra. 24 av länets bästa slöjdare har närstuderat gammal slöjd och tolkat den på sitt sätt. I slöjdstories visas resultatet - vackert, fritt, smart, roligt, vilt, genialt, användbart, tokigt, skickligt, och inspirerande. Slöjd förpackad i en utställningsform som ska passa unga människor. På alla orter erbjöds samtliga mellanstadieklasser en guidad visning av utställningen med påföljande slöjdworkshop. Större årligen återkommande arrangemang är Slöjdverkstan på folkfestivalen Urkult, dit hundratals människor kommer för att slöjda, samt !Slöjdbang! - en dag om slöjd, som 2017 hölls för andra året i följd på museet. När Textilarkivet i Sollefteå stängdes för gott arrangerade Hemslöjdskonsulenterna en avslutningsfest på Slöjdstories' finissage med föreläsningar, slöjddemonstrationer och slöjdworkshops vilket lockade ett hundratal besökare. I en förstudie för projektet *Slöjd kommer lastad*, inventerades hemslöjdsfortbildningen och slöjdlärares inställning och behov av nytt koncept med mobilt paket av slöjdinspiration. Förstudien fick positiv respons och drevs vidare med ansökan till Regional utveckling om projektmedel. Ansökan beviljades och projektet startade upp under senhösten. Tillsammans med museets pedagogiska verksamhet och studieförbundet Bilda skapades och genomfördes en arrangörsutbildning för ungdomar från hela länet. Utbildningsdagarna flyttade runt mellan olika orter i länet. Konceptet var lyckat och planeras för framtiden in i den återkommande verksamheten. Projektet Slöjd och språk fortsatte under hela 2017, dels i Stöde dit flyktingar från Ånge kommun deltog vid fyra tillfällen per vecka, dels på flyktingboendet Torrom, Nora. I slutet av året initierades ett samarbete med Kulturskolan i Sollefteå, vilket kommer fortsätta utvecklas under kommande år.

Friluftsmuseum

Under sommaren har Skolan, Kyrkan, Ångermanlandsgården, Smedstorpet, Prästgården, Kägelbanan och Fåbodvallen varit öppna och bemannade av guider. Verksamhetens attraktivitet har positiv förstärkning i och med föreningsarbeten, t.ex. i Ångermanlandsgården där Härnösands Spelmansgille haft uppskattade offentliga spelsessioner på fredagar. Västugans medlemmar väver i Ångermanlandsgården som en publik aktivitet. Vi samarbetar också med Härnösands Trädgårdsodlarförening vilka sköter Prästgårdens trädgård. I skolan genomförs lektioner varje dag på fasta tider, på söndagar söndagsskola. Under sommaren gjordes ett förbättrings- och fördjupningsarbete kring Skolan 175 år. Ett arbete har påbörjats med genomgående teman i de olika miljöerna. I Smedstorpet har sedan länge varit fokus på barn och barns lek, något som utvecklades

under sommaren. Säsongen utökades i och med påskens aktivitet och programpunkt Gumman Tö där barnen fick göra kvastar med henne. Sedan 2010 har friluftsmuseet haft de populära tittfönstren/utställningen om och med Tomtar på friluftsmuseet. Dessa förändras från år till år och de bokningsbara Tomtevandringarna är mycket välbesökta.

Levande fäbod och samisk arkeologi

Sommarens stora attraktion var familjen Söderlindh som flyttade in på Fäbodvallen med fjällkor, kalvar och kvigor, getter och en hund. Den omfattande verksamheten förstärktes av medhjälparna Inga-Lill och Lars Andrén samt museets guiderna Saga och Maja. Här separerade de mjölk, kokade mese och andra fäbodprodukter som såldes i Handelsboden. Tack vare familjens engagemang kunde barn och vuxna träffa de handtagna djuren och fäbodvallen väcktes till liv. Vissa dagar fick de närmare tre hundra besökare. Försöket visade på den stora attraktionskraften i att ha djur på området. Det lockar både barn och vuxna och ger en inblick i livet förr. Museet har därför påbörjat planering för djurhållning på friluftsmuseet. Eftersom vi fått en förfrågan från Malå sameförening om att den timrade skogssamiska kåtan skulle återföras till Malå underströk vi det samiska temat i utställningshallen med två intressanta seminarier om samisk arkeologi och kulturhistoria. En repatrieringsceremoni hölls också på skogssamevistet och biskop Eva Nordung föreläste om kyrkans samiska vitbok. Under sommaren hade vi flera föreläsningar och workshops på temat växter, bl a medverkade Ingela Bergman från Silvermuseet i Arjeplog. I våra andra miljöer, som Myckelgensjö, har vi haft öppet från midsommar till mitten av augusti. Ulvö Kapell har hållits öppet av Ulvö Kapellag och haft fler besökare än tidigare.

Utveckling av friluftsmuseet

Under hösten har friluftsmuseet fokuserat på långsiktiga analyser och lösningar. Förberedelser har gjorts för att forma en vision för friluftsmuseet, inklusive våra affärsområden. Det inkluderar en ny grafisk form och nya skyltar. Vi arbetar vidare med själva verksamhetsidén och att göra området mer attraktivt och tillgängligt. I planeringen ligger FRI- policyn till grund (FRI är friluftsmuseernas samarbetsorganisation och nätverk), liksom ett framtaget dokument om vision och handlingsprogram för friluftsmuseet. Landskapsarkitekten Pia Glaumann arbetar med att ta fram en övergripande lösningsinriktad analys över friluftsmuseiområdets infarter, parkeringar, kommunikation och avgränsningar. Denna kommer att ligga till grund för friluftsmuseets framtida och långsiktiga planering. En genomgång av växtlighet på friluftsmuseiområdet har gjorts av landskapsarkitekt Mirjam Åkerblom vilken inkluderar en första planering av förbättringsarbete av odlingar och växtlighet. Vi har också börjat använda oss av äldre grödor i trädgårdslanden med fröerna från Alnarp. Planering är också påbörjad för en ny lekplats mellan museibygnaden och Murbergsskolan. I detta arbete har inletts ett samarbete med Murbergsskolan och KTH: (medieteknik och interaktionsdesign). Lekplatsen kommer att präglas av rörelse, lärande, växtlighet, hållbarhet och digitala lösningar.

Samlingar

Arbetet med våra samlingar är inte alltid så synlig utåt. Personalresurser har framförallt behövts till två utställningar, *I skolans värld* och *Textilt arv*. Samlingsverksamheten har också funnits med i bakgrunden när det handlat om att ta fram föremål och teman till *Tant Louises julkalender*. En omfattande dokumentation av Arne Jones samling har pågått stora delar av året och flertalet av Arne Jones föremål har konserverats i samband med placeringen i magasinerna. Klimat- och skadedjurkontroller har utförts månadsvis. Förberedelser inför Arne Jonesutställningen i mars 2018 har pågått. Länsmuseum har ett omfattande arkiv, inte minst ifråga om noter och ljudvolymerna och arkivet har nyttjats av forskare och specialistanvändare från Europa. P.g.a. stort intresse för våra ljudvolymerna, har ett registreringsarbete prioriterats. Samlingsverksamheten har också varit involverad i stiftets orgelprojekt - intresset var stort bland forskarna och vi inhämtade nya uppgifter om vår orgelsamling. Det har påbörjats en översyn av våra samlingar ifråga om föremål, foto, bibliotek och arkiv under året. En mindre konsultation av vårt kulturhistoriska arkiv har gjorts tillsammans med Landsarkivet t.ex.

Digital tillgänglighet

Föremålsdatabasen som vi arbetar med är ett viktigt redskap för att tillgängliggöra våra föremålssamlingar digitalt. Målet är att göra hela samlingen tillgänglig publikt, och det pågår ett omfattande arbete med detta. Den digitala samlingen ska kunna fungera som ett första möte med vårt museum, eller som en fördjupad kunskapssökning. Arbetet inom digital tillgång har under året framför allt handlat om tre delar: Att göra det omfattande arkivet efter skulptören och professorn Arne Jones digitalt tillgängligt, det har främst skett genom skanning. Att förtäta data så att den som söker får fler och mer relevanta träffar, genom systematiska genomgångar och analyser av data för att se om kända data saknas i databasen och måste tillföras. Detta har varit en viktig del av det Arne Jones-projekt som Region Västernorrland finansierat. Eftersom forskning om digitalisering pågår på vårt museum, har vi en god kunskapsuppbyggnad att stå på i detta avseende. En artikel som skrivits av Bengt Wittgren och

publicerats under året är Digitalisering av kulturarv - gör alla på samma sätt och av samma skäl?" i *Nordisk museologi* (2017/2). Det är avgörande att via olika digitala plattformar på webb göra museet tillgängligt och efterfrågat. Länsmuseet har under 2017 arbetat mycket med att skapa en möjlighet att presentera våra samlingar och utställningar på webben - och 2018 kommer en helt ny webb lanseras, en webb som ger helt nya möjligheter till digital tillgång! Sociala medier blir en allt viktigare kanal för tillgängliggörande och kunskapsinhämtning, och vår julkalender på Facebook och Instagram är ett gott exempel på detta. Utvecklingen av tillgängliggörande i sociala medier kommer fortsätta, och under 2018 kommer vi utveckla konceptet att sätta historiska händelser i fokus i sociala medier, t.ex. med hjälp av foton i vår samling, och relatera dem till nutida fenomen.

Kulturmiljövård

Arkeologi

Den arkeologiska fältsäsongen inleddes i mars med undersökning av Lidens gamla kyrka. Anledningen till undersökningen var att kyrkan drabbats av hussvamp och därför behövde saneras. Kyrkan byggdes kring sekelskiftet 1400/1500. I kyrkan grävdes det som tolkas vara syllstenar till en äldre kyrka fram. Det äldsta av de kring 50 mynten som hittades var präglad under första delen av 1400-talet. Det finns flera saker som pekar på att en äldre medeltida kyrka legat på platsen. I samband med att dubbelspårig järnväg ska byggas vid Nolby i Njurunda undersöktes resterna efter sju vikingatida gravar. De har legat på rad exponerade ut mot Ljungan som där flyter norrut. Flera monumentala gravar som är några hundra år äldre har legat i gravarnas förlängning. Den släkt som under många hundra år bott på platsen har alltså manifesterat sig på ett mycket påtagligt sätt vid detta strategiska läge där älven rinner ut i Östersjön.

Vid E14 väster om Sundsvall kommer ett besvärligt vägavsnitt att byggas om. Flera fornlämningar finns inom byggområdet. På 1950-talet hittades en stor järnkittel innehållande s.k. spadformiga ämnesjärn på en åker i Valla. Denna typ av ämnesjärn producerades i stor skala i Jämtland och västra delarna av Medelpad under främst 300-600 e.Kr. och var en stor exportvara som antagligen bidrog till ekonomisk utveckling. Vallafyndet visade att ämnesjärnen kunde användas som råmaterial bl.a. vid tillverkning av kittlar. Vid höstens undersökning hittades fyra ämnesjärn och vi arkeologer vet att det finns mycket mer att hitta på platsen under 2018. Det speciella är att ämnesjärnen i Valla är hittade i en kontext med boplatzlämningar vilket är unikt. Museet har här troligen chansen att undersöka både smedja och gård. Vid Västland i närheten av Birsta så fortsatte undersökningarna inom den stormannamiljö från järnåldern som bl.a. manifesterades genom stora gravhögar och romerska importvaror. Undersökningen syftar till att ta fram ett kunskapsunderlag för att skydda och förvalta fornlämningsmiljön.

Museet har ett samarbete med Länsmuseet Gävleborg och Hudiksvalls museum kring fiskekapellen i länet. Under sensommaren besiktigades flera platser där det legat fiskekapell och under 2018 planeras mindre arkeologiska undersökningar för att få mer kunskap om denna tidiga och viktiga näring. Tre arkeologikurser har hållits. I samarbete med Hålsjö folkhögskola hölls en kurs vid den medeltida fogdeborgen Styresholm i Torsåker, där också pedagog från länsmuseet deltog. Vid Styresholm avsåktes även fornlämningsområdet med Arkeologihunden Fabel från Kalmar Läns museum. Fabel markerade för mänskliga kvarlevor på ett flertal ställen som senare ska kontrolleras genom grävning. Detta arbete kunde genomföras tack vare bidrag från fonden Björkå Bruk fornminnesfond. Vid Lill-Kärmsjön i Junsele genomfördes en arkeologikurs i samarbete med Jamtli. Fornlämningen består av härदार som kan ha ingått i kåtor. Undersökningen ingår i ett treårigt projekt för att lyfta fram sydsamiska lämningar som är dåligt kända. Även vid Spjutåsberget söder om Härnösand har lämningar som tolkas tillhöra ett samiskt viste undersökts vid en kursundersökning. Detta möjliggjordes av Björkå Bruks fornminnesfond. Under arkeologidagen sista söndagen i augusti genomfördes visningar på två platser. En stor del av den arkeologiska verksamheten består av att skriva rapporter och artiklar, svara på frågor från allmänheten och forskare samt hålla föredrag och skapa intresse för och tillgängliggöra kulturmiljöer och fornlämningar. Museet har även skrivit remisser på bygglovsansökningar som en del av det antikvariska uppdraget. Ibland utför museet även arkeologiska utredningar för att säkerställa att inga fornlämningar berörs av byggplanerna. Flera besiktningar inför skogsavverkningar har genomförts. Det är ett bra tillvägagångssätt för att minska förstörelsen av fornlämningar och kulturhistoriska lämningar i skogsmark. Förhoppningen är att skogsbolagen i fortsättningen ska använda sig av museets kunskap i skogsärenden i högre utsträckning. Utbildningsdagar har hållits för skogsbolag. Arkeologerna har varit med i radio, tv och tidningsartiklar. Museet har tagit emot studenter från Universitetet i Trondheim och Umeå. Arkeologerna har även samarbetat med arkeologiska institutionen vid Umeå Universitet vid undersökningen vid Spjutåsberget. Ola George har under året publicerat en artikel med benämningen "Kaptensdalen en rituell våtmark under järnåldern" i *Arkeologi i norr* (no 16/2017).

Byggnadsvård

Läns museets byggnadsantikvarie har medverkat i ett stort antal projekt under 2017. Störst var det antikvariska uppdraget vid totalrenoveringen av residensets fasad i Härnösand. Stiftets orgelprojekt har fortsatt under 2017 och deltagarna i projektet har under hösten bl.a. varit på besök i museets magasin. Värt att nämna är en större fasadrenovering vid Mariakapellet i Gudmundrå samt antikvarisk medverkan vid Själevads kyrka. Byggnadsantikvarieverksamheten är därmed under uppbyggnad gällande struktur såväl som rutiner och marknadsföring.

Konservering

Konserveringen har haft en mängd olika uppdrag med stor variation, innehållsmässigt och geografiskt. Tre konserveringsuppdrag har utförts på uppdrag för Svenska kyrkan; Lidens gamla kyrka, sanering och konservering efter angrepp av hussvamp, konservering av en unik altaruppsats av Hans Hedberg i keramik för Köpmanholmens brukskyrka samt ett 1700-tals bräntak från Kårböle kyrka. Två stora åtgärdsprogram har utarbetats för; hela interiören och samtliga inventarier i Stöde kyrka samt den bemålade interiören i kompositören Petterson-Bergers bostad Sommarhagen på Frösön, Jämtland. Flertalet skulpturer och målningar har konserverats på uppdrag för; Östersund, Kramfors, Härnösand, Sundsvall, Hudiksvall och Sollefteå kommun. Enskilda privatpersoner har fått rådgivning och konservering av målningar, förgyllda ramar och skulpturer. En inventering av konstföremål har gjorts för Jamtli, Östersund. Besiktningar inför utlån av konst har utförts för Sundsvalls museum. Under hösten påbörjades ett stort projekteringsarbete för Jakobs kyrka i Hudiksvall där konserveringen är inkopplade som konsulter. Kyrkan planeras att genomgå en stor omgestaltning och samtliga ytor skall konserveras. Inom ramen för projektet har färgundersökningar av flertalet ytskikt utförts, samt provkonservering och rådgivning.

Slutord

Sammanfattningsvis visar året på en bred och omfattande museiverksamhet, i länet och i Härnösand. Fritidsbåtsmuseet, den nya utställningen *Textilt arv*, djuren på fåbodvallen och *Antikrundan* på Murberget är några av de stora guldkornen från året.

Besökssiffrorna har dock gått ner i jämförelse med 2016, som var ett rekordår. Etableringen av Fritidsbåtsmuseet och nedläggningen av Textilarkivet i Sollefteå har under 2017 varit mycket resurskrävande för verksamheten och utförandet av publik verksamhet har därmed blivit begränsad. Etableringen av fritidsbåtsmuseet kompenserar inte detta första år frånvaron av besökssiffror från Textilarkivet i Sollefteå.

Statistiken för friluftsmuseet ser trots detta bra ut för 2017, och vittnar bl.a. om ett stort intresse för djuren vi hade på fåbodvallen och en god programverksamhet med Antikrunda och Allsångskvällar bland annat, detta trots sommarens dåliga väder.

Murberget läns museet Västernorrland är under omfattande utveckling, och det är spännande att från insidan driva och vara delaktig i detta utvecklingsarbete som sakta men säkert formar museiverksamheten från grunden. Personalen är en fantastisk resurs som varje dag gör sitt bästa för att museet ska komma till sin rätt och vara just den mötesplats vi vill att den ska vara! Murbergets Friluftsmuseum har otroliga förutsättningar att bli en välbesökt kulturarvmiljö och ett ännu attraktivare besöksmål. Och med fina samarbetsaktörer på Murberget och i dess närmiljö samt andra goda samarbeten i länet och i Härnösand kommer ett enormt mervärde för oss alla. Helt central är vår utveckling av verksamheten i hela länet, och den börjar ge frukt under det kommande året - snart under det publika namnet Västernorrlands Museum!

Välkommen till oss!

Besöksstatistik

	2017	2016	2015	2014
Museibyggnaden	75 278	85 522	78 773	74 437
Friluftsmuseet	20 966	20 853	23 630	20 208
Fritidsbåtmuseet	3 083			
Ulvö Kapell	7 284	5 966	4 744	7 605
Gammelmgården	2 065	1 707	1 500	1 560
Textilarkivet		4 482	3 073	4 389
Summa	108 676	118 530	111 720	108 199

Utveckling av stiftelsens verksamhet, resultat och ställning

Belopp i kr

	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31	2013-12-31
Omsättning	44 705	46 898	45 425	44 914	45 542
Resultat	-1 315,0	607,0	-979,0	-109,0	2 576,0
Balansomslutning	31 749	43 985	45 185	47 741	44 517
Soliditet	77%	86%	82%	80%	86%
Antal årsarbetare	49,0	50,0	53,0	51,0	50,0
Definitioner: se not					

Eget kapital

	2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital vid årets ingång	37 697 997	37 091 117
Årets resultat	-1 314 879	606 880
Justering	-11 832 000	
Eget kapital vid årets utgång	24 551 118	37 697 997

Viktiga ekonomiska händelser

I samband med uppsägning av hyresavtalet med Gästgiveri Spjute AB har en tvist uppkommit angående kompensation.

Stiftelsen har yrkat på ytterligare avdrag för ingående moms för år 2010 på 525 705 samt 712 838 för år 2011. Skatteverket utreder frågan sedan juli 2017.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2017-01-01- 2017-12-31</i>	<i>2016-01-01- 2016-12-31</i>
Nettoomsättning		6 014 126	5 313 354
Bidrag och övriga rörelseintäkter	2	38 690 444	41 584 905
		<u>44 704 570</u>	<u>46 898 259</u>
Rörelsens kostnader			
Handelsvaror		-1 457 971	-1 686 535
Övriga externa kostnader		-18 942 755	-17 892 623
Personalkostnader	3	-26 352 143	-26 355 803
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-476 382	-411 268
Rörelseresultat		<u>-2 524 681</u>	<u>552 030</u>
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	4	1 209 870	41 041
Ränteintäkter och liknande resultatposter	5	3 097	17 154
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-3 165	-3 345
Resultat efter finansiella poster		<u>-1 314 879</u>	<u>606 880</u>
Resultat före skatt		<u>-1 314 879</u>	<u>606 880</u>
Årets resultat		<u>-1 314 879</u>	<u>606 880</u>

ls

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2017-12-31</i>	<i>2016-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Konstsamlingar	7	18 168 000	30 000 000
Byggnader och mark	8	460 381	323 471
Inventarier, verktyg och installationer	9	1 190 295	1 539 502
		<u>19 818 676</u>	<u>31 862 973</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	4 290 968	2 167 628
		<u>4 290 968</u>	<u>2 167 628</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>24 109 644</u>	<u>34 030 601</u>
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Varulager		693 781	557 282
		<u>693 781</u>	<u>557 282</u>
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 006 610	433 829
Aktuell skattefordran		3 824	24 947
Övriga fordringar		46 682	46 151
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	2 609 145	1 865 046
		<u>4 666 261</u>	<u>2 369 973</u>
Kassa och bank		2 279 102	7 026 685
Summa omsättningstillgångar		<u>7 639 144</u>	<u>9 953 940</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>31 748 788</u>	<u>43 984 541</u>

62

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2017-12-31</i>	<i>2016-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		25 865 997	37 091 117
Årets resultat		-1 314 879	606 880
		<u>24 551 118</u>	<u>37 697 997</u>
Summa eget kapital		<u>24 551 118</u>	<u>37 697 997</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		3 279 182	2 501 563
Skatteskulder		-	29 205
Övriga kortfristiga skulder		1 004 127	2 348 437
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	<u>2 914 361</u>	<u>1 407 339</u>
		<u>7 197 670</u>	<u>6 286 544</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>31 748 788</u>	<u>43 984 541</u>

U

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Kulturhistoriska byggnader

De anläggningstillgångar som klassificerats som kulturhistoriska byggnader är:

- Murberget 1:1, Härnösands kommun
- Borgmästaren 8, Härnösands kommun
- Myckelgensjö 3:24, Örnsköldsviks kommun
- Ulvön 11:1, Örnsköldsviks kommun
- Skulnäs 1:23, Örnsköldsviks kommun

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	<i>År</i>
Byggnader	12
Inventarier, verktyg och installationer	5-8

Varulager

Varulagret har värderats till det samlade anskaffningsvärdet vilket understiger dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornaas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda metoden innebär att eventuell inkurans i varulagret har beaktats.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1. Finansiella tillgångar värderas efter lägsta värdets princip utifrån anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Offentliga bidrag

Ett offentligt bidrag som inte är förknippat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts. Ett offentligt bidrag som är förenat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs. Om bidraget har tagits emot innan villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas bidraget som en skuld.

Not 2 Bidrag och övriga intäkter

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Landstinget Västernorrland	21 182 000	20 972 000
Projektbidrag Landstinget	80 000	440 000
Härnösands kommun	7 359 000	7 359 300
Projektbidrag Härnösands kommun	-	200 000
Regionalt kulturanslag	5 738 000	5 550 000
Sollefteå kommun	466 668	1 400 004
Lönebidrag	1 672 374	1 127 125
EU-bidrag	-	-68 372
Övriga bidrag	1 228 468	2 934 497
Förändring pågående projekt	443 010	1 054 297
Hysesintäkter	168 204	298 238
Visningsintäkter	19 900	22 475
Kursavgifter	27 685	34 193
Marknadsavgifter	45 250	47 200
Övriga intäkter	259 885	213 948
Summa	38 690 444	41 584 905

Not 3 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Totalt	49	50

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Löner och andra ersättningar:	18 437 517	18 533 648
Sociala kostnader	7 366 588	7 363 183

ly

Not 4 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Utdelning finansiella tillgångar	172 850	41 041
Resultat vid avyttring av finansiella tillgångar	1 322 526	-
Nedskrivning finansiella tillgångar	-285 506	
Summa	1 209 870	41 041

Not 5 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Ränteintäkter, övriga	3 097	17 154
Summa	3 097	17 154

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Räntekostnader, övriga	3 165	3 345
Summa	3 165	3 345

Not 7 Konstsamlingar

	2017-12-31	2016-12-31
Ingående värde	30 000 000	30 000 000
Nedskrivning	-11 382 000	-
Utgående värde	18 618 000	30 000 000

Not 8 Byggnader och mark

	2017-12-31	2016-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	606 529	606 529
-Nyanskaffningar	208 625	
Vid årets slut	815 154	606 529
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
-Vid årets början	-283 059	-234 099
-Årets avskrivning	-71 715	-48 960
Vid årets slut	-354 774	-283 059
Redovisat värde vid årets slut	460 380	323 470
Kulturhistoriska byggnader		
Bokfört värde	1	1
Redovisat värde vid årets slut	1	1
Redovisat värde	460 381	323 471

CS

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

	2017-12-31	2016-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
-Vid årets början	4 902 500	4 096 187
-Nyanskaffningar	36 459	806 313
	<u>4 938 959</u>	<u>4 902 500</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
-Vid årets början	-3 362 999	-3 000 691
-Årets avskrivning	-385 666	-362 308
	<u>-3 748 665</u>	<u>-3 362 999</u>
Redovisat värde vid årets slut	1 190 294	1 539 501
Kulturhistoriska samlingar	1	1
Redovisat värde vid årets slut	1 190 295	1 539 502

Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2017-12-31	2016-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden:</i>		
-Vid årets början	2 167 628	2 167 628
-Tillkommande tillgångar	4 500 000	
-Avgående tillgångar	-2 091 154	
-Nedskrivningar	-285 506	
Redovisat värde vid årets slut	4 290 968	2 167 628
Marknadsvärde	4 365 205	3 398 009

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda kostnader	2 064 758	1 847 642
Upplupna intäkter	544 386	17 403
	<u>2 609 144</u>	<u>1 865 045</u>

Not 12 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna löner	-	66 240
Semesterlöneskuld	600 119	493 069
Skuld inestående arbetstid	116 141	101 888
Social avgifter	745 313	731 848
Förutbetalda intäkter	1 389 572	6 055
Upplupna kostnader	63 216	8 240
Summa	2 914 361	1 407 340

Not 13 Nyckeltalsdefinitioner

Balansomslutning:

Totala tillgångar.

Soliditet:

Totalt eget kapital / Totala tillgångar.

Underskrifter

Härnösand den 15 mars 2018

Brita Wessinger
Styrelseordförande

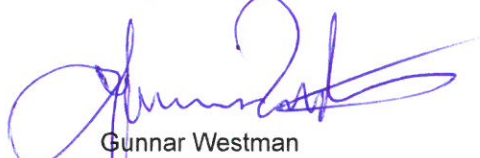
Thomas Frejarö
Vice ordförande

Sonia Seidevall

Lars Åström

Gunnar Westman

Sverker Ågren

Monica Fällström

Vår granskningsrapport har lämnats den

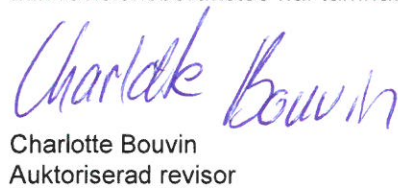

Bengt Nilsson

Ingrid Flodin

Min revisionsberättelse har lämnats den 9/4-2018

Charlotte Bouvin
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Läns museet Västernorrland, org.nr 888000-3143

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Läns museet Västernorrland för år 2017 (räkenskapsåret 2017-01-01-2017-12-31).

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland för år 2017 (räkenskapsåret 2017-01-01-2017-12-31).

Jag har inte funnit att någon styrelseledamot företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsstandard i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionsstandard i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförförordnandet.

Revisorns ansvar

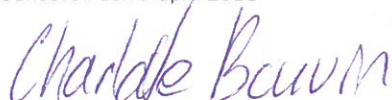
Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsstandard i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsstandard i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Sundsvall den 9 april 2018

Charlotte Bouvin
Auktoriserad revisor

Till

Styrelsen för Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland
Regionstyrelsen i Västernorrlands län
Kommunstyrelsen i Härnösand

**Av Landstinget Västernorrland och Härnösands kommun utsedda förtroendevalda
revisorers revisionsberättelse för Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland 2017
Org.nr 888000-3143**

Vi, av landstingsfullmäktige i Västernorrland och Härnösands kommun utsedda förtroendevalda revisorer, har granskat stiftelsens räkenskaper, årsredovisning och styrelsens förvaltning för 2017.

Vi har granskat hur verksamheten förhåller sig till lag och stadgar, om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt god revisionsmetod i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge grund för bedömning och prövning.

Vi har följt och tagit del av den auktoriserade revisorns granskning och revisionsberättelse och har inget att invända mot denna.

Vi bedömer att årsredovisningen är upprättad enligt årsredovisningslagen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen har utfört sitt uppdrag enligt stiftelsens stadgar, styrande dokument och gällande lag, att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Härnösand den 4 april 2018

Bengt Nilsson
av Landstinget Västernorrland
utsedd revisor

Ingrid Flodin
av Härnösands kommun
utsedd revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland, org.nr 888000-3143

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Länsmuseum Västernorrland för år 2017 (räkenskapsåret 2017-01-01-2017-12-31).

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Stiftelsen Läns museet Västernorrland för år 2017 (räkenskapsåret 2017-01-01-2017-12-31).

Jag har inte funnit att någon styrelseledamot företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

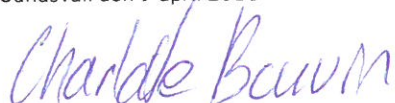
Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Sundsvall den 9 april 2018

Charlotte Bouvin
Auktoriserad revisor